

SME.sk 11.10.2008

Ekonomická univerzita odhalí plagiáty systémom z Česka

BRATISLAVA. O systém na odhaľovanie plagiátov vo vysokoškolských prácach, ktorý vytvorila Masarykova univerzita (MU) v Brne, prejavila na Slovensku záujem ako prvá [Ekonomická univerzita \(EU\)](#) v Bratislave. Informácie od manažérky projektu Jitky Brandejsovej z MU potvrdil agentúre SITA rektor EU Rudolf Sivák.

"Zmluvu sme podpísali v auguste, na jej základe je už systém na univerzite inštalovaný a začneme ho využívať v tomto akademickom roku," uviedol Sivák v stanovisku, ktoré poskytla agentúre SITA jeho asistentka Helena Kuchyňková. Ako ďalej uviedol, do začiatku akademického roka univerzita nepoužívala žiaden špeciálny systém na odhaľovanie plagiátorstva. V prípade, že vznikli nejaké prípady pri písaní bakalárskych alebo diplomových prác, študenti ich prepracovali, dodal.

Myšlienke odhaľovať plagiáty v prácach predchádzalo na MU centrálné zbieranie záverečných prác od študentov, ktoré začalo v roku 2004. O dva roky novelizovali v Česku zákon, ktorý VŠ nariadil, aby svoje záverečné práce zverejňovali v systéme prostredníctvom databázy vysokoškolských prác <http://theses.cz/>. Potom, ako tento systém získal v máji minulého roka cenu Inforum pre Archív záverečných prác MU, chceli ostatné VŠ v Česku od univerzity tento systém získať. Na ministerstvo školstva preto pod vedením MU podalo žiadosť o dotáciu 17 VŠ, ktorá by im umožňovala v tomto roku projekt spustiť.

V januári MU spustila server <http://theses.cz/>, ktorý ešte neponúkal službu na odhaľovanie plagiátov vo vysokoškolských prácach. Kompletný systém spustila do prevádzky 15. mája, ukončiť ho plánuje v decembri. "Školy stoja pred importom svojich plných textov prác do projektu," uviedla Brandejsová. Systém má dve roviny - je tam evidencia záverečných prác, ktoré si môžu ľudia z verejnosti vyhľadávať podľa fulltextu alebo tematicky a služba pre zapojené školy na vyhľadávanie plagiátov v prácach, uviedla Brandejsová. V súčasnosti je v systéme theses.cz vložených asi 23-tisíc záverečných prác a ďalších 1,1 milióna dokumentov (seminárne práce, publikácie, ďalšie výučbové materiály a súbory). Systém využíva v Česku 17 verejných a dve súkromné VŠ.

Agentúra SITA oslovila v utorok emailom 16 slovenských vysokých škôl. Pýtala sa ich, či prejavili záujem o tento systém z MU, aké majú skúsenosti pri odhaľovaní plagiátov medzi vysokoškolákmi a aký systém využívajú na ich odhaľovanie v súčasnosti.

Katolícka univerzita (KU) v Ružomberku o systém zatiaľ záujem neprejaví. "Pretože na to, aby bol efektívny, musel by obsahovať databázu vysokoškolských prác zo Slovenska," uviedol pre agentúru SITA jej hovorca Vladimír Buzna. KU podľa neho súhlasí s filozofiou projektu jednotného systému, ktorý by na Slovensku odhaľoval plagiáty v kvalifikačných prácach. "Ak má byť systém funkčný, je potrebné, aby sa doň zapojili všetky slovenské univerzity a vysoké školy," povedal.

Univerzita je ochotná pre potreby slovenskej elektronickej databázy na odhaľovanie plagiátov poskytnúť kvalifikačné práce obhájené na fakultách v elektronickej podobe. Na KU sa v

minulosti objavili menšie prípady plagiátorstva pri seminárnych a ročníkových prácach. "Študenti za ne boli disciplinárnou komisiou potrestaní podmieneným vylúčením zo štúdia, opakovaním ročníka či neuznaním predmetov, v ktorých sa prípady plagiátorstva objavili," podotkol Buzna. Ako dodal, univerzita nemá v súčasnosti žiadny elektronický systém, ktorý by skúmal pravosť odovzdaných písomných prác. V prípade, že by nejaký škoolitelia, oponenti a pedagógovia našli, podajú podnet na disciplinárnu komisiu.

Podľa Martina Dúbravu, prorektora pre informačné technológie [Univerzity Komenského](#) (UK) v Bratislave, dostanú na Kolégiu rektora UK dekáni fakúlt aj túto alternatívu riešenia na odhaľovanie plagiátorstva. "UK registruje potrebu zaoberať sa touto problematikou, i keď žiadne mimoriadne a extrémne prípady plagiátorstva sa na jej pôde doteraz nevyskytli," uviedol s tým, že túto problematiku rieši každá z 13 fakúlt rozdielne. Rektor [Univerzity Konštantína Filozofa](#) (UKF) v Nitre [Libor Vozár](#) pre agentúru SITA povedal, že univerzita doposiaľ o systém ponúkaný v MU v Brne záujem neprejavila. "V prostredí slovenských vysokých škôl by malo byť implementované nejaké rovnaké systémové riešenie na odhaľovanie plagiátorstva," uviedol. Podľa jeho informácii má takýto projekt podporiť aj rezort školstva. K spoločnému projektu by sa UKF určite pripojila, problém plagiátorstva zatiaľ podľa Vozára neriešila.

O systém z Česka prejavila záujem Technická univerzita (TU) vo Zvolene. Podľa Petra Gašperana z referátu vonkajších vzťahov univerzity bol na jej pôde doteraz riešený jeden prípad plagiátorstva - v roku 2005. "S cieľom predísť podobným prípadom bola oblasť etiky autorských práv na akademickej pôde riešená doplnením Pracovného poriadku o bod Plagiátorstvo," uviedol pre agentúru SITA. V roku [2006](#) univerzita o tento dodatok doplnila aj ďalšie vnútorné predpisy, a to Študijný poriadok a Študijný poriadok doktorandského štúdia. V súčasnosti TU žiaden softvér na odhaľovanie plagiátov nepoužíva. "Aktuálne pracujeme na vytvorení elektronického archívu všetkých záverečných prác (bakalárske, diplomové, doktorské), ktoré by v procese odovzdávania prešli kontrolou s využitím špecifického softvéru," dodal Gašperan.

Prorektor pre vzdelávanie Žilinskej univerzity (ŽU) v Žiline Michal Pokorný pre agentúru SITA potvrdil, že na ponuku z Brna zatiaľ univerzita nereagovala. "Existuje možnosť, že tento krok urobí ministerstvo školstva plošne pre všetky vysoké školy," uviedol. Plagiátorstvu podľa neho univerzita venuje sústavnú pozornosť. "Vo vypracovaní prác všetkých typov ide najmä o správne a úplné citovanie prevzatých textov alebo myšlienok, máme pripravený vnútrouniverzitný predpis, ktorý je zatiaľ vo forme odporúčenia pre členov akademickej obce," povedal Pokorný s tým, že ŽU zatiaľ nemusela riešiť konkrétne prípady plagiátorstva. Na odhaľovanie plagiátorstva nemá univerzita špeciálne systémy, výrazne sa podieľa na zavádzaní systému elektronického zverejňovania prác.

Prešovská univerzita v Prešove, [Slovenská poľnohospodárska univerzita](#) v Nitre, [Slovenská technická univerzita](#) v Bratislave, [Technická univerzita v Košiciach](#), [Trenčianska univerzita](#) A. Dubčeka v Trenčíne, Trnavská univerzita v Trnave, [Univerzita Mateja Bela](#) v Banskej Bystrici, Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, Univerzita sv. [Cyrila a Metoda](#) v Trnave, [Univerzita veterinárneho lekárstva](#) v Košiciach a Vojenská akadémia v Liptovskom Mikuláši na otázky agentúry SITA nateraz nereagovali.

URL | <http://www.sme.sk/c/4120079/ekonomicka-univerzita-odhali-plagiaty-systemom-z-ceska.html>